

Teemad

Räägime teemadest, mis aitavad põllumeestel teha paremaid otsuseid.

01 Hooaeg 2025/2026

Saagid ja kvaliteet

02 Miks hinnad on sarnased

Väärtusahel ja konkurentsikeskkond

03 Kuidas hind kujuneb

Fundamentaalne analüüs, fondide liikumised, tehniline analüüs

04 Turu hetkeseis ja strateegia

Fundamentaalne olukord, Iraagi konflikti mõju, soovitusel müügistrateegiaks

Teravilja ja rapsiseemnete tootmine 2025. aastal

Kultuur	2021	2022	2023	2024	2025
Nisu	736 268	854 119	694 120	744 748	765 366
Rukis	42 961	51 260	61 814	72 623	69 631
Oder	396 369	488 815	331 690	315 195	279 714
Kaer	77 496	100 429	80 691	134 900	107 219
Tritikale	27 691	23 968	24 674	25 790	27 937
Hernes	59 161	94 859	93 989	117 644	64 736
Uba	19 965	28 234	24 459	31 022	42 576
Raps	216 070	218 671	137 933	96 075	169 069
Kokku	1 575 981	1 860 355	1 449 370	1 537 997	1 526 248

Statistikaameti ametlik prognoos.
Turul valitseb arusaam, et tegelik saak
on suurem.

2025/2026 hooaeg – keeruline kvaliteediaasta

- Kevadel olid saagile suured ootused – visuaal viitas rekordsaagile.
- Hea seis soodustas suuremat sisendite kasutust.
- Tegelikkus kujunes pettumuseks – saak jäi oodatust väiksemaks ning kvaliteediprobleemid tõid kaasa laialdased mahahindlused.
- Kokkuostjate marginaalid olid madalad.
- KEVILI rakendas mahahindlusi vähem kui paljud teised turuosalised (eriti nisu puhul).

KEVILI eesmärk ei olnud maksimeerida kasumit, vaid hoida liikme tonnihind võimalikult kõrgel.

2025/2026 hooaeg – kvaliteediprobleemide näiteid

- KEVILI söödaodra keskmine mahukaal: 61 kg/hl (ekspordinõue ≥ 62 kg/hl).
- 56% söödaodra koormatest ei vastanud mahukaalu nõuetele.
- KEVILI söödanisu keskmine mahukaal: 72,5 kg/hl (ekspordinõue ≥ 72 kg/hl).
- 40% söödanisu koormatest ei vastanud nõuetele.
- Lisaprobleemid: kasvama läinud terad, fusarioos → kvaliteedi langus.

See tähendas laialdasi mahahindlusi ja madalamat tonnihinda tootjale.

Suur osa viljast ei vastanud ekspordinõuetele → surve hinnale ja mahahindlused.

Miks hinnad on sarnased? (ja see EI OLE kokkulepe)

Hind kujuneb eksporditurul mitte omavahelises kokkuleppes.

Kokkuostjad ei konkureeri hinnaga – nad konkureerivad kuludega.

Laevatuse mõju hinnale

Mida suurem laev → seda madalam kulu tonni kohta → kõrgem võimalik müügihind

Näide hinnamõjust:

- Panamax vs Handy → kuni 4 €/t
- Handy vs Coaster → kuni 15 €/t

Suurem laev = kõrgem hind tootjale

Seetõttu teeme osa laevu koostöös teiste turuosalistega. See on majanduslik loogika.

Investeeringime võimekusse, mitte lühiajalisse kasumisse

- KEVILI on investeerinud oluliselt terminalidesse ja logistikasse.
- See peegeldab meie teadlikku otsust ehitada üles oma infrastruktuur ja ekspordivõimekus.
- Investeeringud tagavad:
 - võime realiseerida suuri koguseid õigel ajal
 - suurema turukindluse ka keerulistel aegadel
 - pikaajalise konkurentsivõime
- Meie mudel on kapitalimahukas – kuid loob liikmetele väärtust läbi tugevama ja stabiilsema turupositsiooni.

Lühiajaline kasum
ei ole eesmärk.
Pikaajaline
turupositsioon on.

Kogutulu ja riskide võrdlus: müük läbi KEVILI vs alternatiivkanalid

1) Mahaarvestuse loogika

- KEVILI lubatud prügi % on 2% (turul sageli 1%)
- Väiksemad mahahindlused kvaliteediprobleemide korral

2) Finantseerimise kulu

- Madalam intressikulu võrreldes turu keskmisega

3) Kasumi jaotus

- KEVILI kasum jääb liikmetele

Kui laevatulu on võrdne, määrab lõpptulemuse kulustruktuur ja kasumi jaotus.

Raha ei teki väärtusahelasse juurde – see jaotub erinevalt.

Riskijuhtimine ei tähenda ainult hinna fikseerimist. See tähendab ka müügikanali riski juhtimist.

Kuidas väärtus jaotub?

Sama turuhind – erinev lõpptulemus.

- Kulud ja mahahindlused määravad lõpptulemuse.
- Müügikanal otsustab, kuhu raha liigub.
- Suuremad tegijad võivad saada paremaid tingimusi.

KEVILIs on kõigil liikmetel samad tingimused.

- Ühtne hinnastamine.
- Ühtne kulustruktuur.
- Läbipaistev jaotus.

Väärtus ei jaotu jõu järgi – vaid võrdselt.

Väärtust luuakse
kõigile liikmetele.

Kuidas viljahinnad kujunevad?

Tasakaal määrab
hinnataseme
(tootmine,
nõudlus, varud)

Ootused
loovad
volatiilsuse
(fondid, risk,
emotsioonid)

Kuidas kujuneb viljahind?

1) Fundamentaalne pilt → hinnatase

- Maailma tootmine ja lõppvarud (USDA, WASDA)
- Ilmastik (USA, Must meri, EL, Lõuna-Ameerika)
- Ekspordi nõudlus ja konkurents
- Valuutad (EUR/USD)

Määrab keskmise ja pikaajalise hinnataseme

2) Fondiliikumised → volatiilsus

- Fondide netolühike / netopikk positsioon
- Lühikeste positsioonide katmine
- Riskivalmidus (risk-on) / riskivältimine (risk-off)
- Nafta ja geopoliitika mõju

Põhjustab lühiajalisi hinnahüppeid või langusi

Viljahind ei reageeri ainult saagile. See reageerib riskile, rahale ja ootustele.

Kuidas kujuneb viljahind?

3) Tehniline pilt → ajastus

- Toetus- ja vastupanu tasemed
- Trendid ja liikuvad keskmised
- Momentum

Määrab millal ja kui kiiresti hind liigub

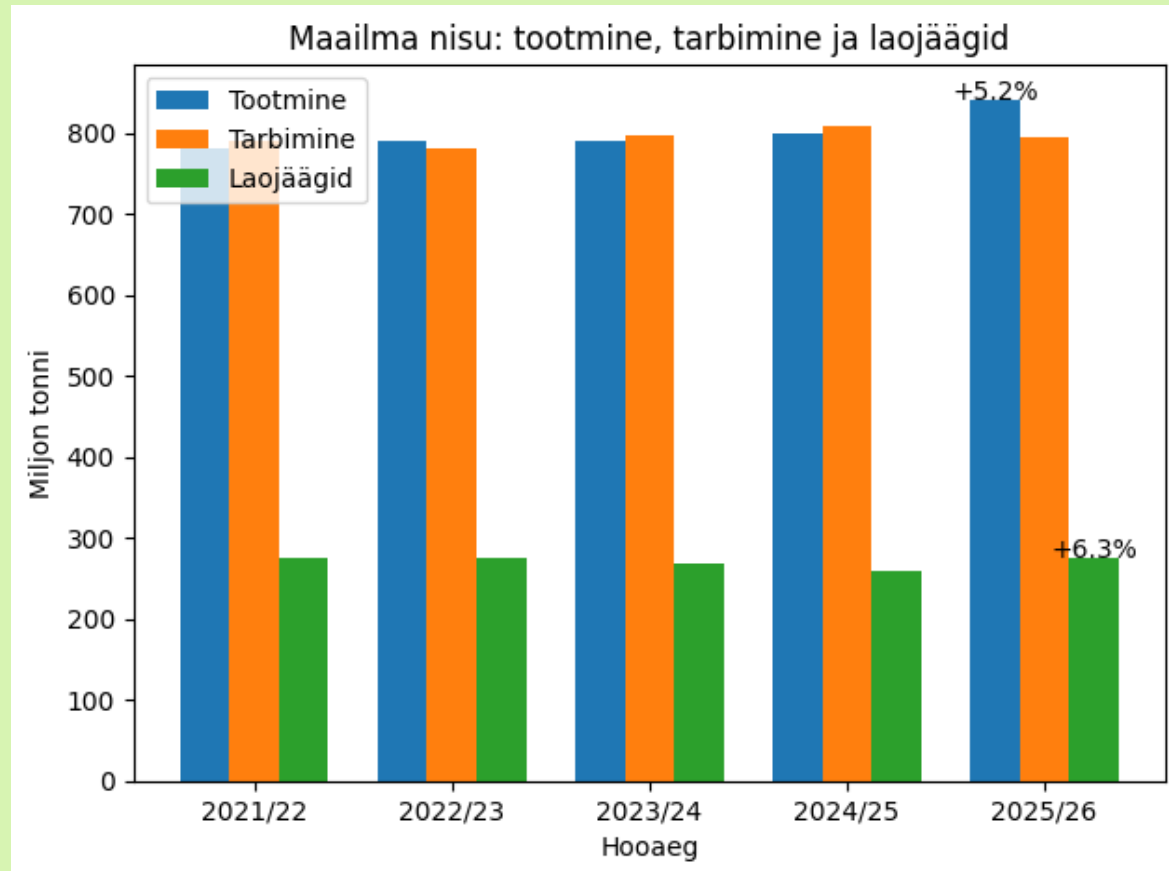
Tehniline
murdumine võib
kiirendada
hinnaliikumist
sõltumata
fundamentaalist.

USDA määrab turu lähtekoha

Toodang, varud $\uparrow \rightarrow$ surve hinnale

Toodang, varud $\downarrow \rightarrow$ tugi hinnale

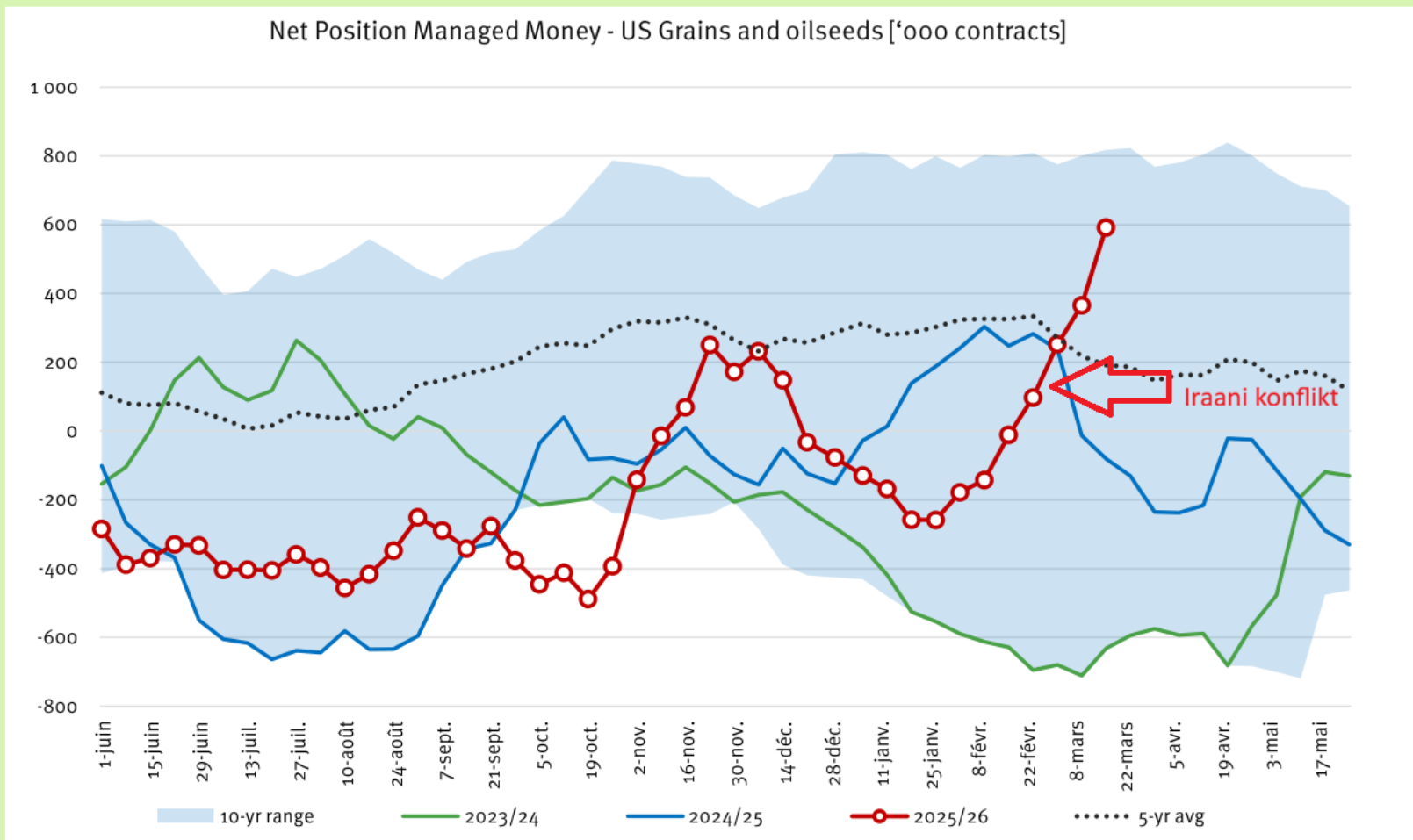
Üllatus vs ootus = hinnaliikumine

Turg ei reageeri numbrile – vaid sellele, kas see üllatab.

Toodang +5,2% | Varud +6,3% \rightarrow hinnasurve

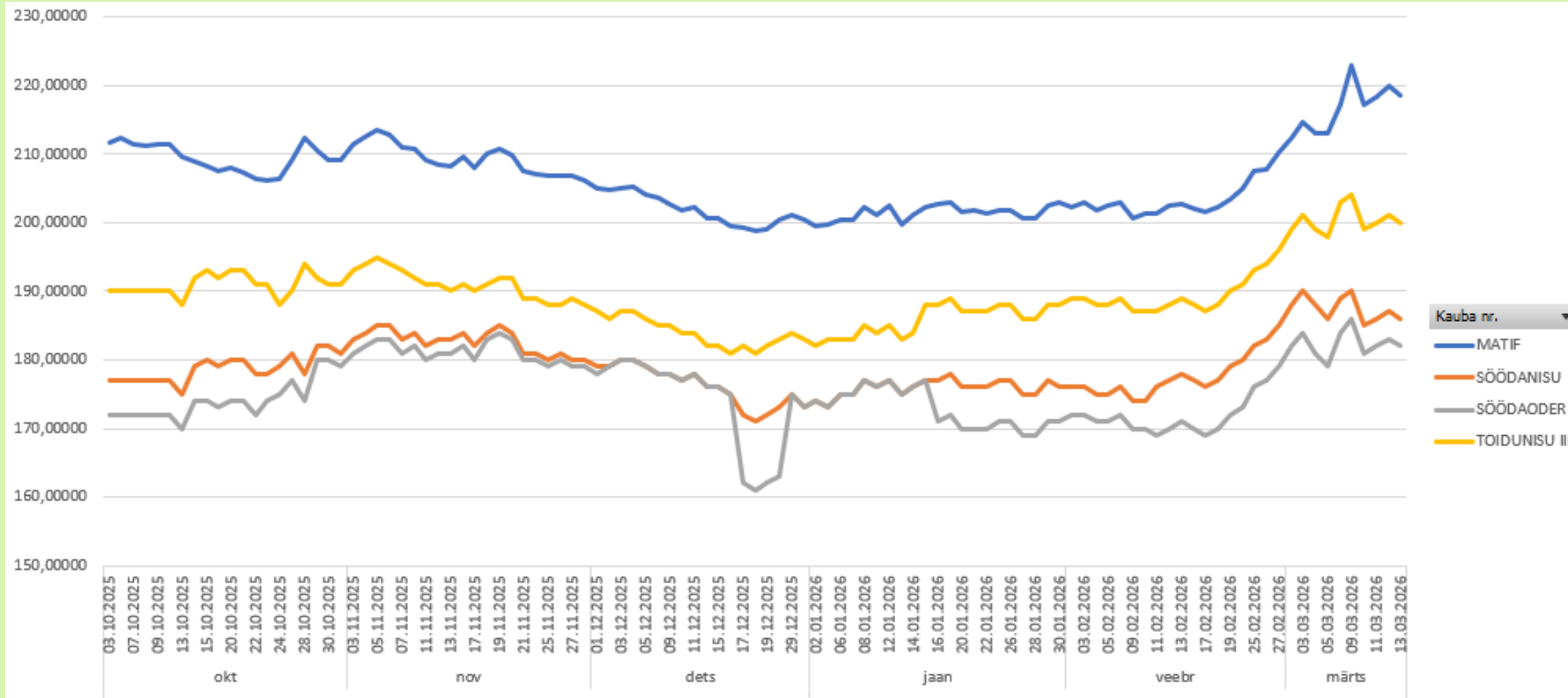
Kuidas geopoliitika liigutab fonde?

Risk liigutab turgu enne kui fundamentaal muutub.

Turg ei oota – fondid reageerivad kohe.

MATIF vs tegelik müügihind

MATIF on töriist
kokkuostjale riski
maandamiseks.

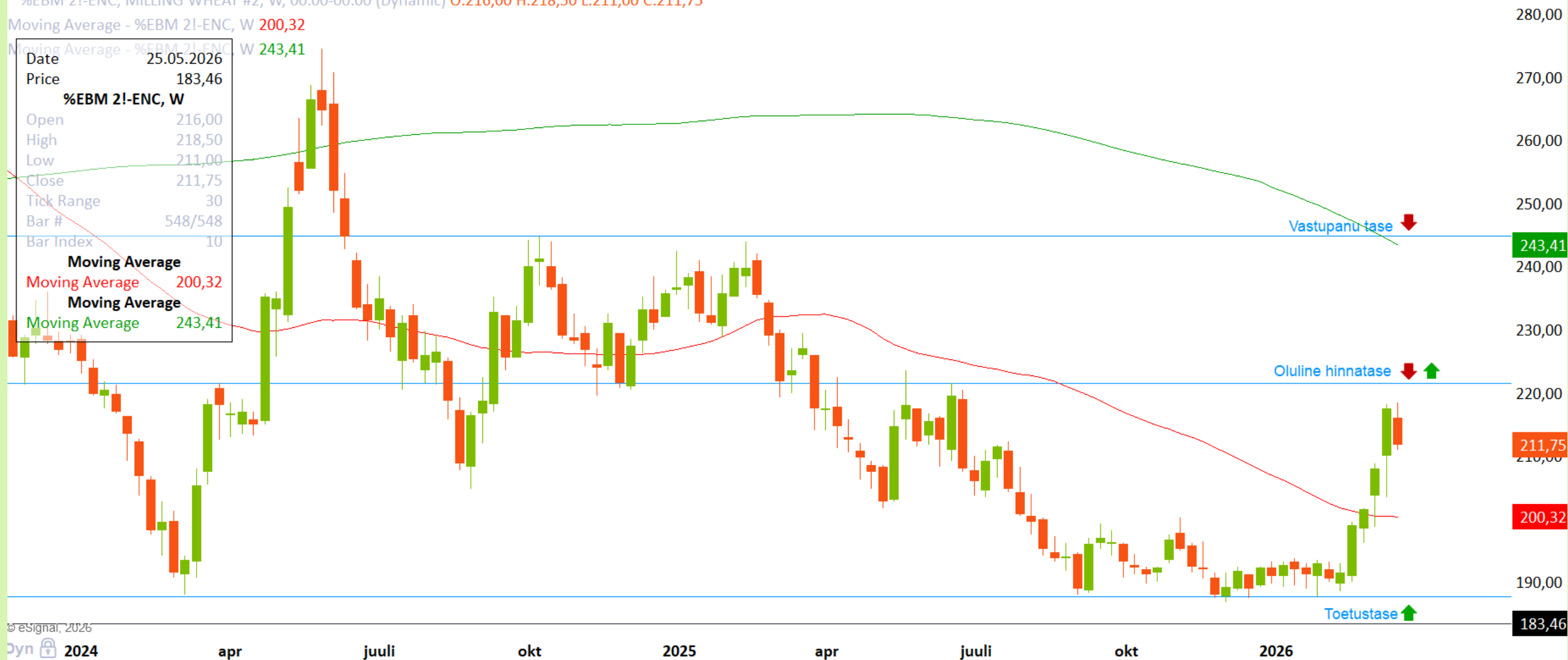
MATIF nisu – nädalagraafik (2.jooksev futuur)

* %EBM 2!-ENC, MILLING WHEAT #2, W, 00:00-00:00 (Dynamic) O:216,00 H:218,50 L:211,00 C:211,75

Moving Average - %EBM 2!-ENC, W 200,32

Moving Average - %EBM 2!-ENC, W 243,41

Date	25.05.2026
Price	183,46
%EBM 2!-ENC, W	
Open	216,00
High	218,50
Low	211,00
Close	211,75
Tick Range	30
Bar #	548/548
Bar Index	10
Moving Average	
Moving Average	200,32
Moving Average	243,41

Viljaturu hetkeseis

Fundamentaalne pilt on tasakaalus; volatiilsus tuleneb riskist.

Ootuste risk on sageli suurem kui fikseerimise risk.

Kus me täna asume?

Maailma fundamentaalne seis: pakkumispoolne puhver olemas

- 1) Ajaloo suurim globaalne nisusaak tõstis varude taseme mitme aasta kõrgeimale tasemele.
- 2) Suurenenud lõppvarud vähendavad piirkondlike ilmastikuhäirete mõju hinnatasemele.
- 3) Ilmastikurisk võib pilti muuta, aga hetkel struktuurne puudujääk puudub.

Rekordsaak ja tugevad laovarud piiravad fundamentaalset hinnatõusupotentsiaali.

Mis muutus Iraani konfliktiga?

Geopoliitiline risk: Iraani konflikt

- Eskalatsioon Lähis-Idas.
- Energiaturg reageeris esimesena (nafta, gaas).
- Riskikartus kandub kiiresti üle tooraineturgudele.

Finantspositsioneerimine

- Fondide netolühikesed positsioonid → võimalik short covering.
- Kiire ostmine võib tekitada ajutise hinnahüppe.
- Volatiilsus suureneb.
- Riski taandumisel võib liikumine kiiresti pöörduda.

Turud reageerivad riskile kiiremini kui fundamentaal muutub.

Lähis-Ida konflikti mõju toormeturgudele?

Energiaturg reageeris esimesena - nafta, gaas ja veohinnad tõusid kiiresti.

- Hormuzi väina kaudu liigub ~ 30 % maailma meritsi eksporditavast naftast ja ~ 20% LNG-st.
- Nafta hind tõusis vahepeal üle 100 dollari barreli kohta.
- Hormuzi väina kaudu liigub umbes viiendik maailmas kaubeldavast ammoniaagist - see on lämmastikväetiste peamine tooraine.

Mõju teraviljaturgudele

- Otsene mõju teraviljaturgudele on väike (Lähis-Ida ~ 4-6% maailma impordist).
- Peamine risk põllumajandusele: kallim energia, transport ja väetised → kõrgemad toomiskulud.

Kõrgemate sisendhindade vastu on mõistlik fikseerida teravilja.

Mida see tähendab põllumehele?

Volatiilsus loob müügivõimalusi

- Fundamentaalselt ei ole muutunud.
- Hinnaliikumine tuleneb riskitundest ja positsioonide sulgemisest.
- Sellised hüpped võivad olla ajutised.

Risk \neq defitsiit

- Tugevad laovarud piiravad pikaajalist hinnatõusu.
- Geopoliitika võib tekitada lühiajalisi hüppeid.
- Ootamine võib osutuda riskantsemaks kui osaline fikseerimine.

Riskipõhised hinnatõusud võivad pakkuda häid fikseerimisvõimalusi uuele saagile.

Müügistrateegia raam 2026/2027 hooajaks

1) Ideaalse tipu ootamine on kõrge riskiga

- Turutipp on nähtav alles tagantjärele.
- Täieliku ajastuse risk on kõrge.

2) Riskipõhiseid hinnahüpped võivad pakkuda võimalusi

- Geopoliitilised või fondipõhised liikumised võivad olla ajutised.
- Sellised hetked sobivad osaliseks fikseerimiseks.

3) Müügi hajutamine vähendab ajastusriski

- Müük osade kaupa vähendab ajastusriski.
- Kasuta portfellioloogikat.

4) Kogu mahu sügisesse jätmine koondab riski

- Sügisel on pakkumissurve suurim.
- Hinnarisk ja ladustamisrisk koonduvad ühte hetke.

Eesmärk ei ole
tabada tippu.
Eesmärk on juhtida
riski.

Mis on muutumas, mida oodata?

- 2025 rekordsaagi kordamine on pigem ebatõenäoline.
- Tootmine ~ tarbimine → laovarud ei kasva.
- Nafta 60 → 100 USD = ~10% hinnatõusu mõju (juba turus sees).
- Nafta 90–110 USD → hoiab hinnataset kõrgemal.
- EL tootmiskulu on kõrge → põllumehed on madalate hindade suhtes haavatavamad.

DEC26 MATIF toetustase liigub ~200 €/t (vs ~ 185 eelmisel hooajal)

Kas nisu rekordsaaki saab korrata?

MATIF nisu DEC26 – päevagraafik. Kas ~200 €/t on uus hinnapõhi?

KEVILI

Teraviljafoorum 2026

24.03.2026

Täna tähelepanu eest.

